Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2024/3822

19.6.2024

Resolutie van de Parlementaire Vergadering Euronest over de economische gevolgen van de Russische aanvalsoorlog voor Oekraïne en het oostelijk nabuurschap, zoals vastgesteld op 20 maart 2024

(C/2024/3822)

DE PARLEMENTAIRE VERGADERING EURONEST,

— gezien de oprichtingsakte van de Parlementaire Vergadering Euronest van 3 mei 2011 en de gezamenlijke verklaring van de top van het Oostelijk Partnerschap van 24 november 2017,

— gezien de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Georgië, anderzijds ([1]), en met name de diepe en brede vrijhandelsruimte,

— gezien de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds ([2]), en met name de diepe en brede vrijhandelsruimte,

— gezien de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds ([3]), en met name de diepe en brede vrijhandelsruimte,

— gezien de Brede en Versterkte Partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Armenië, anderzijds ([4]),

— gezien de Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Azerbeidzjan, anderzijds ([5]),

— gezien haar resolutie van 21 februari 2023 over de transitie naar groene energie als antwoord op de huidige uitdagingen op het gebied van energiezekerheid in het Oostelijk Partnerschap in samenhang met de Russische aanvalsoorlog en bezetting ([6]),

— gezien de hernieuwde agenda voor herstel, veerkracht en hervorming, die wordt geschraagd door een economisch en investeringsplan voor het Oostelijk Partnerschap,

— gezien het meerjarig indicatief programma 2021-2027 voor het oostelijk nabuurschap,

— gezien het feit dat Oekraïne en Moldavië op respectievelijk 28 februari 2022 en 3 maart 2022 het EU-lidmaatschap hebben aangevraagd en dat de Europese Raad op 23 juni 2022 heeft besloten om hun de status van kandidaat-lidstaat toe te kennen,

— gezien het feit dat Georgië op 3 maart 2022 het EU-lidmaatschap heeft aangevraagd en dat de Europese Raad op 23 juni 2022 heeft besloten om het Europese perspectief van Georgië te erkennen,

— gezien het besluit van de Europese Raad van 14 en 15 december 2023 om toetredingsonderhandelingen met Oekraïne en Moldavië te openen en Georgië de status van kandidaat-lidstaat toe te kennen,

— gezien de verklaring van de regio's en steden van de Europese Unie van 3 maart 2022 over solidariteit met Oekraïne,

([1]) PB L 261 van 30.8.2014, blz. 4.
([2]) PB L 260 van 30.8.2014, blz. 4.
([3]) PB L 161 van 29.5.2014, blz. 3.
([4]) PB L 23 van 26.1.2018, blz. 4.
([5]) PB L 246 van 17.9.1999, blz. 3.
([6]) PB C 229 van 29.6.2023, blz. 16.

— gezien de resoluties van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 24 maart 2022 over de oorlog in Oekraïne en de economische, sociale en milieugevolgen daarvan ([7]) en van 16 juni 2022 over Oekraïne — Van hulp naar wederopbouw — Voorstellen van het Europees maatschappelijk middenveld ([8]),

— gezien de mededeling van de Commissie van 8 maart 2022 getiteld "Europese solidariteit met vluchtelingen en mensen die op de vlucht zijn voor de oorlog in Oekraïne" (COM(2022) 107),

— gezien de mededeling van de Commissie van 18 mei 2022 getiteld "Hulp voor en wederopbouw van Oekraïne" (COM (2022) 233),

— gezien de aanbeveling van het Europees Parlement van 23 november 2022 aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid betreffende de nieuwe uitbreidingsstrategie van de EU ([9]),

— gezien Verordening (EU) 2022/2463 van het Europees Parlement van 14 december 2022 en de Raad tot vaststelling van een instrument voor de toekenning van steun aan Oekraïne voor 2023 (macrofinanciële bijstand +) ([10]),

— gezien de gezamenlijke verklaring van de voorzitter van de Europese Raad, de voorzitter van de Commissie en de president van Oekraïne tijdens de 24e top EU-Oekraïne op 3 februari 2023 in Kiev,

— gezien de derde snelle beoordeling van de schade en de behoeften in Oekraïne van 14 februari 2024, die gezamenlijk is opgesteld door de regering van Oekraïne, de Commissie, de Wereldbank en de VN,

— gezien haar resoluties van 23 februari 2023 over de gewapende agressie van de Russische Federatie tegen Oekraïne ([11]), van 21 februari 2023 over het strategische belang van het starten van toetredingsonderhandelingen met Oekraïne en Moldavië ([12]) en van 21 februari 2023 over de ondersteuning van Oekraïne, Moldavië en Georgië op weg naar het lidmaatschap van de EU ([13]),

— gezien de resolutie van het Europees Parlement van 6 oktober 2022 over de escalatie door Rusland van zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne ([14]),

— gezien de resolutie van het Europees Parlement van 16 februari 2023 over het feit dat het een jaar geleden is dat Rusland Oekraïne binnenviel en een aanvalsoorlog tegen dat land begon ([15]),

— gezien de resolutie van het Europees Parlement van 15 juni 2023 over de duurzame wederopbouw van Oekraïne en de integratie van het land in de Euro-Atlantische gemeenschap ([16]),

— gezien het communiqué van de NAVO-top van 11 juli 2023 in Vilnius,

— gezien de verklaringen van de leiders van de G7 van 27 juni 2022 en 19 mei 2023 over Oekraïne,

— gezien de conclusies van de internationale conferentie van deskundigen over het herstel, de wederopbouw en de modernisering van Oekraïne die op 25 oktober 2022 in Berlijn is gehouden,

— gezien de conclusies van de conferentie over het herstel van Oekraïne die op 4 en 5 juli 2022 in Lugano is gehouden, en met name de zeven "beginselen van Lugano", die de leidende beginselen zijn voor het herstelproces in Oekraïne,

([7]) PB C 290 van 29.7.2022, blz. 1.
([8]) PB C 365 van 23.9.2022, blz. 1.
([9]) PB C 167 van 11.5.2023, blz. 105.
([10]) PB L 322 van 16.12.2022, blz. 1.
([11]) PB C 229 van 29.6.2023, blz. 30.
([12]) PB C 229 van 29.6.2023, blz. 29.
([13]) PB C 229 van 29.6.2023, blz. 33.
([14]) PB C 132 van 14.4.2023, blz. 94.
([15]) PB C 283 van 11.8.2023, blz. 34.
([16]) PB C, C/2024/490, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/490/oj.

— gezien de conclusies van de Europese Raad van 30 mei 2022 over Oekraïne, waarin steun wordt uitgesproken voor het idee van een platform voor de wederopbouw van Oekraïne dat de Oekraïense regering, de EU, haar lidstaten en de Europese Investeringsbank, alsook internationale partners, financieringsinstellingen, organisaties, deskundigen en belanghebbende partijen zou samenbrengen,

— gezien de conclusies van de conferentie over het herstel van Oekraïne die op 21 en 22 juni 2023 in Londen is gehouden,

— gezien de resolutie van het Europees Parlement van 5 oktober 2023 over de weg van Moldavië richting de EU ([17]),

— gezien het herstel- en ontwikkelingsplan 2022-2032 van Oekraïne,

A. overwegende dat Rusland momenteel een niet-uitgelokte, ongerechtvaardigde en illegale aanvalsoorlog tegen Oekraïne voert, waardoor Oekraïne geen toegang meer heeft tot de financiële markten en zijn overheidsinkomsten aanzienlijk zijn gedaald; overwegende dat Oekraïne zijn overheidsuitgaven drastisch heeft verhoogd om zijn soevereine grondgebied te verdedigen, de humanitaire situatie te verhelpen en de continuïteit van de overheidsdiensten te handhaven;

B. overwegende dat niet alleen het tragische dodental, maar ook de financiële kosten voor de ondersteuning van de veerkracht, het herstel en de wederopbouw van Oekraïne met de dag stijgen omdat de Russische strijdkrachten en hun handlangers nog steeds willekeurige en kwaadaardige aanvallen blijven uitvoeren op woongebieden en civiele infrastructuur, waaronder ziekenhuizen, huizen en scholen; overwegende dat Rusland bijvoorbeeld op 6 juni 2023 met een terroristische daad de Kachovka-dam heeft vernield;

C. overwegende dat de Russische aanvalsoorlog enorme veiligheids- en economische gevolgen heeft voor alle landen van het Oostelijk Partnerschap van de EU, in het bijzonder voor Moldavië, waarvan de economie ernstig is getroffen door weggevallen handel, minder buitenlandse investeringen en hogere energie- en transportprijzen;

D. overwegende dat de EU, haar lidstaten en gelijkgestemde partners Oekraïne sinds het uitbreken van deze aanvalsoorlog naast militaire steun ook aanzienlijke humanitaire, financiële en technische steun hebben geboden, die hard nodig is om Oekraïne te helpen zijn legitieme recht op zelfverdediging tegen de Russische invallers uit te oefenen;

E. overwegende dat in de derde snelle beoordeling van de schade en de behoeften, die door de Oekraïense regering, de Commissie, de Wereldbankgroep en de Verenigde Naties is opgesteld en op 14 februari 2024 is gepubliceerd, de kosten van de steun voor de wederopbouw en het herstel van Oekraïne in de komende tien jaar op 486 miljard EUR wordt geraamd;

F. overwegende dat op 26 januari 2023 het multi-institutioneel donorcoördinatieplatform voor Oekraïne is opgericht, dat deskundigen uit Oekraïne, de EU, de G7-landen, de Europese Investeringsbank, de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling, het Internationaal Monetair Fonds en de Wereldbank samenbrengt en dat als katalysator zal fungeren om de nodige internationale toezeggingen te mobiliseren om in de behoeften van Oekraïne te voorzien;

G. overwegende dat de toezeggingen die de EU-instellingen, de Europese Investeringsbank en de EU-lidstaten in het kader van Team Europe sinds juli 2023 aan Oekraïne hebben gedaan, in totaal 132 miljard EUR bedragen;

H. overwegende dat het herstel- en ontwikkelingsplan van de Oekraïense autoriteiten voor 2022-2032 de grondslag vormt voor hun engagement om hun land weer op te bouwen en te moderniseren en de hervormingen met het oog op integratie in de EU door te voeren;

I. overwegende dat de wederopbouw van Oekraïne ook een kans zal bieden om de digitale en groene transitie in het land te bespoedigen, onder meer door energiesoevereiniteit te ontwikkelen en onafhankelijk te worden van invoer uit Rusland, teneinde een "betere wederopbouw" te bewerkstelligen in plaats van vernielde of beschadigde infrastructuur gewoon te herstellen of te herbouwen;

J. overwegende dat ook de EU-lidstaten en buurlanden, in het bijzonder Moldavië, die miljoenen ontheemde Oekraïners hebben laten doorreizen of onderdak hebben geboden, worden geconfronteerd met een aanzienlijke economische last als gevolg van de toenemende inflatie en met name de snelle stijging van de voedsel- en energieprijzen;

([17]) PB C, C/2024/1189, 23.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1189/oj.

K. overwegende dat de richtlijn tijdelijke bescherming ([18]) de integratie van Oekraïense vluchtelingen in de EU heeft vergemakkelijkt door hun een verblijfsvergunning en toegang tot werk, sociale voorzieningen, medische zorg en geschikt onderdak of geschikte huisvesting te bieden;

L. overwegende dat de EU momenteel de Oekraïne-faciliteit voor 2024-2027 ten uitvoer legt, die 50 miljard EUR aan subsidies en leningen omvat; overwegende dat deze financiering bovenop de 85 miljard EUR aan steun, inclusief militaire bijstand, komt die eerder Oekraïne is verstrekt; overwegende dat naar verwachting extra middelen zullen worden vastgelegd in het kader van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld en het instrument voor pretoetredingssteun (IPA III), met name voor humanitaire hulp;

M. overwegende dat het waarborgen van de energiezekerheid en het versnellen van de groene transitie voor Oekraïne, andere landen van het Oostelijk Partnerschap en de EU de komende jaren een topprioriteit zullen blijven; overwegende dat alle landen van het Oostelijk Partnerschap de Overeenkomst van Parijs hebben ondertekend en dat aanpassing aan het milieuacquis van de EU van cruciaal belang is voor de kandidaat-lidstaten van de EU;

N. overwegende dat het verslag van de Commissie van 2 februari 2023 over de aanpassing van Oekraïne aan het EU-acquis een uitgebreide en positieve beoordeling bevat van de vooruitgang die Oekraïne heeft geboekt met het doorvoeren van de nodige hervormingen, wat de aspiraties van Oekraïne ten aanzien van EU-lidmaatschap schraagt;

O. overwegende dat de Europese Raad op 14 december 2023 groen licht heeft gegeven voor onderhandelingen tussen de EU en de kandidaat-lidstaten Oekraïne en Moldavië en dat die onderhandelingen zo spoedig mogelijk van start moeten gaan;

Algemene overwegingen betreffende de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne

1. veroordeelt in de krachtigste bewoordingen de brute, illegale en ongerechtvaardigde aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, waaraan het onrechtmatige Belarussische regime en zijn leider Aljaksandr Loekasjenka medeplichtig zijn; eist dat Rusland onmiddellijk alle militaire activiteiten in Oekraïne staakt en al zijn strijdkrachten en militair materieel onvoorwaardelijk terugtrekt uit het hele internationaal erkende grondgebied van Oekraïne;

2. benadrukt dat deze aanvalsoorlog in strijd is met het internationaal recht, een bedreiging vormt voor de veiligheid en stabiliteit van Europa en een wereldwijde voedselcrisis heeft veroorzaakt, die vooral de ontwikkelingslanden en de minst ontwikkelde landen treft en waarvoor Rusland en het onrechtmatige Belarussische regime en zijn leider Aljaksandr Loekasjenka volledig verantwoordelijk zijn; benadrukt dat het onrechtmatige Belarussische regime wegens zijn directe betrokkenheid ter verantwoording moet worden geroepen door middel van economische en gerichte Europese sancties;

3. betuigt zijn onverdeelde solidariteit met het Oekraïense volk; steunt de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne binnen zijn internationaal erkende grenzen ten volle, en benadrukt dat deze oorlog een ernstige schending van het internationaal recht vormt; brengt hulde aan de enorme moed en veerkracht van het Oekraïense volk en de Oekraïense strijdkrachten die hun vaderland en hun soevereine grondgebied verdedigen tegen de Russische invallers;

4. vraagt de EU, haar lidstaten en hun gelijkgestemde partners Oekraïne met aanhoudende humanitaire, financiële en militaire steun te helpen om zich tegen de illegale Russische aanvalsoorlog te verdedigen en Oekraïne zo lang als nodig terzijde te staan opdat het onafhankelijk en soeverein blijft en weer controle krijgt over zijn hele internationaal erkende grondgebied;

5. juicht het toe dat een aantal Europese bedrijven heeft besloten om zich terug te trekken van de Russische markt en moedigt andere bedrijven aan om dit voorbeeld te volgen en waarden boven economische belangen te stellen;

([18]) Richtlijn 2001/55/EG van de Raad van 20 juli 2001 betreffende minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanning van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van deze personen (PB L 212 van 7.8.2001, blz. 12).

Economische gevolgen voor de EU, haar lidstaten en andere landen

6. benadrukt dat de inspanningen met het oog op herstel en wederopbouw na de oorlog alsook andere daarmee samenhangende inspanningen in overeenstemming moeten zijn met de groene en digitale transitie in de EU-lidstaten;

7. verzoekt de EU-instellingen en de lidstaten de markt transparanter te maken en tijdelijk alle belemmeringen voor de invoer van landbouwproducten weg te nemen om de wereldwijde voedselprijzencrisis tegen te gaan;

8. benadrukt dat NextGenerationEU, de herstel- en veerkrachtfaciliteit en de flexibiliteit die in het meerjarig financieel kader 2021-2027 is toegestaan, niet volstaan om in de financiële behoeften als gevolg van de oorlog in Oekraïne te voorzien; beveelt aan om een beroep te doen op internationale partners om steun, waaronder deskundigheid op het gebied van wederopbouw, te verwerven;

9. staat achter de inspanningen die met behulp van "solidariteitscorridors" zijn geleverd om de uitvoer van graan uit Oekraïne via verschillende routes over land en EU-havens te vergemakkelijken ondanks de illegale blokkade van de Zwarte Zee door Rusland; verzoekt de EU en haar lidstaten deze solidariteitscorridors verder uit te breiden om de wereldwijde voedselcrisis als gevolg van de Russische aanvalsoorlog tegen te gaan;

10. onderstreept dat er dringend proactieve inspanningen moeten worden geleverd in de wereldpolitiek, met name bij de Verenigde Naties en de Wereldhandelsorganisatie, aangezien Rusland nog steeds op zoek is naar andere afzetmarkten om de verliezen als gevolg van de opgelegde sancties te compenseren;

11. waardeert de humanitaire hulp die de landen van het Oostelijk Partnerschap aan Oekraïne hebben verleend en vraagt de EU en haar lidstaten meer financiële steun te verlenen aan de buurlanden;

12. vraagt de EU en haar lidstaten meer economische en financiële steun te verlenen om de negatieve gevolgen van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne voor de economieën van andere landen van het Oostelijk Partnerschap zoveel mogelijk te beperken;

13. verzoekt de EU en haar lidstaten meer technische bijstand te verlenen aan de landen van het Oostelijk Partnerschap om hun potentieel voor duurzame uitvoer naar de EU te vergroten;

Vluchtelingen

14. merkt op dat door de oorlog meer dan 8 miljoen Oekraïners noodgedwongen huis en haard hebben moeten verlaten om een veiliger heenkomen te zoeken in Europa en dat meer dan 6,2 miljoen Oekraïners intern ontheemd zijn geraakt;

15. wijst op de aanzienlijke financiële kosten die deze toestroom met zich meebrengt, met name voor Moldavië, dat het belangrijkste doorreisland voor Oekraïense vluchtelingen is geworden; merkt op dat Oekraïense vluchtelingen momenteel 0,7 % van de inwoners van Georgië uitmaken;

16. is ingenomen met de actieve en humane aanpak van de EU-lidstaten en Moldavië, die hun grenzen hebben opengehouden en hebben voorzien in middelen voor evacuatie, onderdak, noodhulp, medische bijstand en asiel voor mensen die op de vlucht zijn voor de Russische aanvalsoorlog;

17. vraagt dat Oekraïense vluchtelingen dezelfde rechten krijgen als EU-burgers als het gaat om toegang tot gezondheidszorg, onderwijs en de arbeidsmarkt, wat essentieel is om te voorkomen dat de armoede onder deze vluchtelingen toeneemt;

18. dringt aan op onderwijsinitiatieven en -programma's voor ontheemde Oekraïense kinderen en jongeren, onder meer om toegang te bieden tot onderwijs, taalcursussen en beroepsopleiding van goede kwaliteit;

19. onderstreept de sleutelrol van het maatschappelijk middenveld bij de bescherming en integratie van vluchtelingen uit kwetsbare groepen, met name op de arbeidsmarkt;

20. is verheugd dat er uit de herstelbijstand voor cohesie en de regio's van Europa 3,4 miljard EUR is vrijgemaakt voor EU-lidstaten die mensen opvangen die gevlucht zijn voor de Russische invasie;

21. is verheugd dat de Commissie op 29 juni 2022 "flexibele bijstand aan gebieden" (FAST-CARE) heeft goedgekeurd, een nieuw pakket dat extra flexibiliteit biedt voor de uitvoering van de instrumenten van het cohesiebeleid om de EU-lidstaten, regionale en lokale autoriteiten en andere partners te helpen om de gevolgen van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne aan te pakken;

22. verzoekt de EU aanvullende financiering te verstrekken aan Moldavië en de EU-lidstaten die de belangrijkste toegangspunten zijn voor Oekraïense vluchtelingen die de EU binnenkomen;

23. vestigt de aandacht op de 250 000 intern ontheemden in Georgië die nog steeds niet op veilige en waardige wijze naar huis kunnen terugkeren vanwege de aanhoudende Russische bezetting van de regio's Abchazië en Tschinvali/Zuid-Ossetië;

Veerkracht, herstel en wederopbouw van Oekraïne en steun voor Moldavië

24. onderstreept dat verdere onmiddellijke en massale financiële hulp hard nodig is om de Oekraïense en Moldavische economie overeind te houden, zodat beide landen beter stabiliteit op lange termijn kunnen bewerkstelligen; vraagt dat er een vernieuwde EU-strategie komt ten aanzien van de landen van het Oostelijk Partnerschap die kandidaat zijn voor EU-lidmaatschap, teneinde de economische betrekkingen tussen de EU en haar lidstaten met deze landen verder te verbeteren;

25. is ingenomen met het feit dat de EU, haar lidstaten en haar financiële instellingen sinds het begin van de Russische aanvalsoorlog met succes ongekende bedragen aan subsidies en leningen hebben vrijgemaakt ter ondersteuning van de algehele economische, sociale en financiële veerkracht van Oekraïne, in de vorm van macrofinanciële bijstand, begrotingssteun, noodhulp, crisisrespons en humanitaire hulp;

26. verzoekt de EU zo spoedig mogelijk de nodige wetgevingsregels ten uitvoer te leggen om de inbeslagname van bevroren Russische tegoeden mogelijk te maken, zodat die kunnen worden gebruikt om Oekraïne te verdedigen en de verschillende gevolgen van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne aan te pakken, onder meer voor de wederopbouw van het land en schadeloosstelling voor de slachtoffers;

27. benadrukt dat het van groot belang is steun te verlenen aan kleine en middelgrote ondernemingen, landbouwers en het maatschappelijk middenveld in Oekraïne om ze in deze tijden van oorlog operationeel te houden; onderstreept dat kleine en middelgrote ondernemingen een doorslaggevende rol zullen spelen bij het economisch herstel van Oekraïne op lange termijn;

28. is verheugd dat de EU in 2022 het instrument voor macrofinanciële bijstand+ heeft goedgekeurd, waarmee Oekraïne maximaal 18 miljard EUR aan langetermijnleningen wordt verstrekt ter ondersteuning van kritieke reparaties aan vervoersinfrastructuur, zoals bruggen, wegen en spoorwegen, reparaties aan andere kritieke en gemeentelijke infrastructuur en nutsvoorzieningen en de renovatie van huisvestingsvoorzieningen en sociale infrastructuur, zoals scholen, kinderdagverblijven en gezondheidszorgvoorzieningen;

29. benadrukt hoe belangrijk het is dat de EU maatschappelijke organisaties en initiatieven vanuit de gemeenschap empowert en middelen ter beschikking stelt, zodat zij na de oorlog een positieve bijdrage kunnen leveren aan de wederopbouw en het herstel van Oekraïne;

30. verzoekt de EU te voorzien in stimulansen voor Europese bedrijven om te investeren in de getroffen regio's, teneinde het economisch herstel, het scheppen van banen en de wederopbouw na de oorlog te bevorderen;

31. is ingenomen met de tijdelijke opschorting van alle invoerrechten op alle Oekraïense uitvoer naar de EU, wat betekent dat deze uitvoer sinds 30 mei 2022 volledig vrij is van tarieven en quota, alsook met de opschorting van alle antidumping- en vrijwaringsmaatregelen van de EU ten aanzien van Oekraïense uitvoer van staal; verwelkomt het besluit van de Raad van 25 mei 2023 om alle douanerechten, quota en handelsbeschermingsmaatregelen ten aanzien van Oekraïense uitvoer naar de EU met een jaar op te schorten, d.w.z. tot juni 2024;

32. steunt het voorstel van de Commissie van 14 februari 2023 om dataroaming op te nemen in de associatieovereenkomst tussen de EU en Oekraïne; verzoekt het Handelscomité EU-Oekraïne dit voorstel goed te keuren door te voorzien in een wederzijdse internemarktbehandeling van dataroaming tussen Oekraïne en de EU;

33. verwelkomt het besluit van de Commissie van 7 juni 2023 om Oekraïne in de interne markt van de EU verder te integreren door de Connecting Europe Facility open te stellen voor financiering voor infrastructuur;

34. herinnert eraan dat in de Verklaring van Lugano, die door meer dan veertig landen en internationale financiële instellingen is ondertekend, de nadruk wordt gelegd op de beginselen voor het herstel- en wederopbouwproces in Oekraïne, namelijk partnerschap, hervormingen, transparantie, verantwoordingsplicht en de rechtsstaat, democratische participatie, betrokkenheid van diverse belanghebbenden, gendergelijkheid en diversiteit, en duurzaamheid;

35. verwelkomt het voorstel van de Commissie van 20 juni 2023 om ter ondersteuning van het herstel, de wederopbouw en de modernisering van Oekraïne een nieuwe faciliteit voor Oekraïne op te zetten, als specifiek financieel instrument dat Oekraïne van 2024 tot 2027 constante, voorspelbare en flexibele steun zal verstrekken;

36. benadrukt dat de wederopbouwinspanningen moeten worden aangedreven door innovatie om de digitale en groene transitie te ondersteunen;

37. onderstreept dat het maatschappelijk middenveld nauw moet worden betrokken bij alle fasen van het wederopbouwproces om ervoor te zorgen dat hervormingen van de rechtsstaat, de-oligarchisatie, corruptiebestrijding en de groene en digitale transitie met succes worden verwezenlijkt;

38. benadrukt dat de EU moet blijven investeren in de energietransitie in Oekraïne, onder meer door meerlandenprojecten op het gebied van energiezekerheid te financieren, om tegemoet te komen aan de huidige en toekomstige behoeften aan energie-infrastructuur;

39. verzoekt de Oekraïense regering te blijven werken aan de versterking van de lokale autonomie en het succes van deze decentralisatiehervorming te verankeren in de algehele opzet van de veerkracht, het herstel en de wederopbouw van Oekraïne;

40. is ingenomen met de rol die Azerbeidzjan speelt bij het vergroten van de energiezekerheid van zowel de EU-lidstaten als Oekraïne; onderstreept dat de transitie van fossiele brandstoffen naar groene energie moet worden versneld en dat energie-efficiëntie verder moet worden bevorderd; moedigt Azerbeidzjan en Armenië aan om de onderhandelingen over een duurzaam vredesakkoord te intensiveren teneinde de nog niet opgeloste grensconflicten te beslechten en bij te dragen tot stabiliteit, samenwerking en welvaart in de regio;

41. onderstreept het belang van voortdurende steun voor de opbouw van technische capaciteit voor connectiviteitsprojecten die de energiezekerheid tussen de EU en de landen van het Oostelijk Partnerschap vergroten, zoals het Georgisch-Roemeense project voor onderzeese kabels in de Zwarte Zee;

42. vraagt de EU en haar gelijkgestemde partners hun sanctiebeleid ten aanzien van Rusland en het onrechtmatige Belarussische regime en zijn leider Aljaksandr Loekasjenka te handhaven en de doeltreffendheid en het effect ervan te monitoren, nieuw elan te geven en te vergroten;

43. verzoekt de autoriteiten van alle EU-lidstaten en de landen van het oostelijk nabuurschap ervoor te zorgen dat eventuele omzeiling van sancties wordt gedetecteerd, onderzocht en vervolgd;

44. vindt het zeer zorgwekkend dat er tussen EU-landen en Rusland nog steeds handel wordt gedreven in aan sancties onderworpen goederen die kritiek zijn voor oorlogsvoering; betreurt de zeer gebrekkige naleving van de EU-sancties tegen Rusland; veroordeelt de praktijk waarbij aan sancties onderworpen goederen uit de EU worden verkocht aan bedrijven of personen in niet-EU-landen terwijl de goederen zich nog steeds in de EU bevinden en vervolgens rechtstreeks naar Rusland worden verzonden; laakt de bedrijven, ook in de EU, die de sancties met opzet hebben omzeild om enorme winsten te kunnen blijven maken, en zo de inspanningen van de EU om Oekraïne te steunen hebben ondermijnd; dringt erop aan dat het omzeilen van een beperkende maatregel van de Unie, onder meer door goederen over te brengen naar een bestemming waar de invoer, uitvoer, verkoop, aankoop, overdracht en doorvoer of het vervoer ervan op EU-niveau strafbaar wordt gesteld; benadrukt dat het voor de handhaving van cruciaal belang is dat de EU schendingen van directe sancties, ook wanneer ze uit grove nalatigheid zijn begaan, alsook indirecte schendingen van sancties door het omzeilen van beperkende maatregelen van de Unie spoedig strafbaar stelt;

45. vraagt de EU, haar lidstaten en hun gelijkgestemde partners Moldavië te blijven steunen terwijl het voortgang maakt op het Europese traject waarvoor het heeft gekozen, omdat de stabiliteit en welvaart van het land rechtstreeks verbonden zijn met de veerkracht van Oekraïne en de veiligheid van Europa;

46. vraagt de EU financiële en politieke steun blijven verlenen aan de andere landen van het Oostelijk Partnerschap, waaronder Armenië en Azerbeidzjan;

47. vraagt de EU Georgië op tastbare en zichtbare wijze bij te staan om zijn verdere voortgang op weg naar EU-lidmaatschap te ondersteunen;

48. benadrukt hoe belangrijk het is dat de EU financiële steun verleent aan het maatschappelijk middenveld, jongeren, studenten, academisch personeel en professionals in Belarus; verzoekt de Commissie en de lidstaten in dit verband de procedures voor het verkrijgen van een visum of verblijfsvergunning voor personen die Belarus om politieke redenen ontvluchten, te vereenvoudigen en regels en procedures op te stellen om met gevallen van staatloosheid om te gaan;

49. dringt erop aan dat Rusland verplicht wordt de schade te vergoeden die het heeft veroorzaakt en zo een aanzienlijke bijdrage te leveren aan de wederopbouwinspanningen van Oekraïne; vraagt dat, in overeenstemming met het internationaal recht, alle juridische mogelijkheden worden onderzocht om bevroren Russische tegoeden te gebruiken ten behoeve van alle vormen van bijstand aan Oekraïne en het herstel van Oekraïne.